

Sygn. akt V KK 306/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

Protokolant Barbara Kobrzyńska

w sprawie **P. S.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 2012 r.,

bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego – na korzyść skazanego -

od wyroku Sądu Rejonowego

z dnia 29 lutego 2012 r.

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
środkach karnych (punkt 2 wyroku) i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 lutego 2012 r., oskarżony P. S. za występki z art. 207 § 1 k.k. został skazany za karę 6 miesięcy pozbawienia

wolności. Jednocześnie na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym J. S. oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego J. S. na odległość mniejszą niż 10 metrów, a nadto nakazano mu opuszczenie lokalu w S. przy ul. S. 2B.

Sąd Rejonowy orzekł ponadto o zaliczeniu oskarżonemu na poczet orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, o kosztach sądowych oraz kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 8 marca 2012 r.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego S. z dnia 29 lutego 2012 r. - w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych, na korzyść skazanego P. S. - wywiódł Prokurator Generalny, który powołując się na zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karego materialnego, tj. art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., poprzez orzeczenie wobec P. S. środków karnych w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego, bez wskazania okresu obowiązywania orzeczonych zakazów w sytuacji, gdy przepisy te przewidują możliwość ich orzeczenia na okres od roku do lat 15, wniósł w konkluzji o uchylenie tegoż wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym, a to uzasadniało jej uwzględnienie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega bowiem najmniejszych wątpliwości, że Sąd Rejonowy orzekając wobec oskarżonego P. S. na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. środki karne w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym oraz zbliżania do niego (art. 39 pkt 2b k.k.) oraz nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 39 pkt 2e k.k.), nie określił czasu ich obowiązywania. Zgodnie natomiast z przepisem art. 43 § 1 k.k., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, nakaz wymieniony w art. 39 pkt 2e k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 10, natomiast zakazy wymienione w art. 39 pkt 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15. Obowiązkiem sądu orzekającego było zatem określenie czasu obowiązywania tych zakazów i nakazu w wyroku, albowiem ustawowy wymóg określenia właśnie w tym orzeczeniu, jak

długo ma trwać dany środek karny (zob. art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k.), wyklucza możliwość jego doprecyzowania dopiero w postępowaniu wykonawczym. Czasu obowiązywania tych zakazów i nakazów nie da się bowiem określić wykorzystując dyspozycję art. 13 § 1 k.k.w. i zasadę *in dubio pro reo* opisaną w art. 5 § 2 k.p.k. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2008 r., V KK 256/08, R-OSNKW 2008/1/2298; wyrok sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2006 r., IV KK 18/06, Prok. i Pr. - wkł. 2006/6/6).

Słuszny zatem okazał się podniesiony w kasacji Prokuratora Generalnego zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia przepisu prawa karnego materialnego - art. 43 § 1 k.k.

Zauważyć jednak należy, że Prokurator Generalny w swojej kasacji odwołał się jedynie do środków karnych w postaci zakazów (kontaktowania się z pokrzywdzonym oraz zbliżania się do niego), a całkowicie pominął tę część orzeczenia, która odnosi się do nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym. Ponieważ jednak przedmiotowa kasacja została wniesiona na korzyść P. S. i postulowano w niej uchylenie wyroku w zaskarżonej części (a więc "w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych"), to nie ma przeszkód, aby w dalszym toku postępowania Sąd orzekający odniósł się również i do tego nakazu. Także bowiem środek karny w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym - zgodnie z przepisem art. 41a § 1 k.k. orzeka się (co prawda fakultatywnie, w przeciwieństwie do obowiązku orzeczenia takiego nakazu przewidzianego w art. 41a § 2 k.k.) na czas określony. Jakkolwiek bowiem wykonanie tego środka ma charakter jednorazowy, to jednak jego istota nie sprowadza się wyłącznie do opuszczenia lokalu, ale również obejmuje obowiązek pozostawania poza lokalem zajmowanym wspólnie z pokrzywdzonym przez okres wskazany w wyroku - od roku do lat 10 (zob.: W. Zalewski, w: M. Królikowski i R. Zawłocki (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, T. 2, wyd. II, Warszawa 2011, s. 134-135; A. Sakowicz, w: M. Melezini (red.), System Prawa karnego, T. 6, Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie, Warszawa 2010, s. 570-573).

Konieczne więc stało się uchylenie wyroku Sądu Rejonowego z dnia 29 lutego 2012 r. - w zaskarżonej części - i przekazanie w tym zakresie sprawy temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

